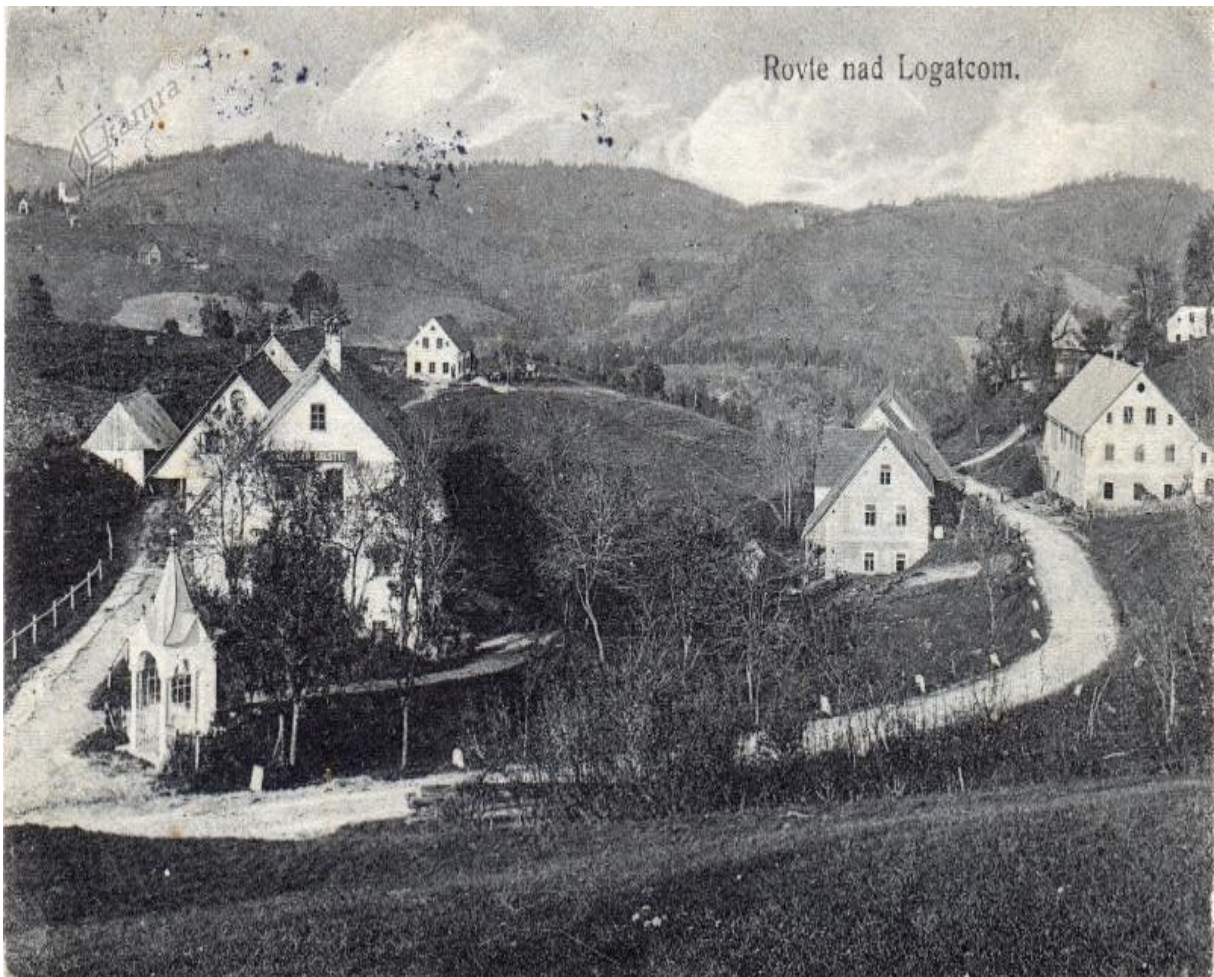

Zgodovina Zadrugarjeve kapelice

Lepo pozdravljeni ob današnjem posebnem dogodku – blagoslovu obnovljene Zadrugarjeve kapelice in novega kipa Matere božje.

V knjigi Umetnostna topografija Slovenije, Upravna enota Logatec: občina Logatec (Založba ZRC, leto 2014) je zapisano, da je bila kapelica zgrajena konec 19. stoletja, kip Marije pomočnice je bil blagoslovljen leta 1896. Avtorica podatke povzema po Kroniki Župnije Rovte. Tudi v Popisu cerkva, kapelic in božjih znamenj, ki ga je leta 1954 za območje Župnije Rovte pripravil takratni rovtarski župnik Viktor Schweiger, je navedeno, da je bila kapelica zgrajena okoli leta 1900. Kapelico je najverjetneje zgradil takratni lastnik zemljišča Jakob Kunc, prednik Osreških in Zadrugarjevih. Poleg kmetovanja se je ukvarjal tudi s trgovino z lesom, ki mu je prinašala dober zaslužek, tako da je lahko sezidal novo hišo z gospodarskim poslopjem, poleg pa je dal postaviti tudi kapelico.

Kapelica na razglednici Rovt iz leta 1927 (vir: Kamra)

Kapelica v času od postavitve dalje ni bila bistveno spremenjena. V 70-ih letih je bila le prepleskana, obnovljen je bil tudi kip, večja obnovitvena dela pa takrat niso bila potrebna.

Kapelica in kip Marije pomočnice po obnovi v začetku 70-ih let
(vir: Zadrugarjevi)

Obnova kapelice in nov kip Matere božje

V 90-ih letih je začela kapelica propadati, saj se je zaradi nasutja gradbenega materiala ob asfaltiranju nivo glavne ceste dvignil in vanjo je ob nalivih pričela vdirati meteorna voda. Voda in zmrzal sta povzročili, da so postopoma začeli propadati temelji kapelice, zato se je nagnila, sprednji podporni stebri so se razmaknili, omet pa se je luščil in odpadal.

V letu 2020, ko smo pričeli z obnovo, je bila kapelica že v zelo slabem stanju. Ugotovljeno je bilo, da je edini način, da se ustavi nadaljnje propadanje kapelice, da se jo dvigne nad nivo ceste ter temelje podbetonira in ustrezno izolira.

Ta najzahtevnejši del obnove je prevzelo Restavratorstvo in zidarstvo Kos iz Vinharij pri Poljanah. Dviga kapelice so se lotili tako, da so kapelico najprej povezali s lesenimi tramovi in navojnimi palicami. Nato so izvedli odkop okrog kapelice, po delih zabetonirali nosilno konstrukcijo ter položili izolacijo. Ko se je nosilna konstrukcija utrdila, so kapelico postopno dvigovali in obenem tudi sprotno podbetonirali, tako da je nivo temeljev danes približno 30 cm višje kot poprej.

V letu 2021 je sledila obnova pločevinaste strehe in križa na njej, kitanje razpok na stenah in stropu ter prepleskanje kapelice. Kot zanimivost naj povem, da so se pri odstranjevanju prekrivnih beležev na stropu pokazale Davidove zvezde med malimi zlatimi zvezdicami, kar je precej redek simbol na Marijinih kapelicah. Ta strop je sicer iz druge faze barvanja, ker pa je od prvotne poslikave ostala samo sled naslikanega sv. Duha v podobi goloba, je bila sprejeta odločitev, da se modro nebo z zvezdicami ohrani.

V letu 2021 so bila obnovljena tudi kovinska vhodna vrata, dve leti kasneje pa so bila vgrajena nova lesena okna.

Letos je bil izdelan in ob Veliki noči prvič postavljen v kapelico tudi novi kip Matere božje z Jezusom.

Ob tej priložnosti se zahvaljujem vsem, ki ste kakor koli sodelovali pri obnovi kapelice,

- * posebej še Andreju, Jerneji in Mojci Kos, ki so opravili gradbena in restavratorska dela,
- * Branetu Veglju za izdelavo kipa,
- * Alešu Zelencu za izdelavo oken
- * in Janiju Petkovšku za obnovo vhodnih vrat.
- * Zahvaljujem se tudi Občini Logatec, ki je na osnovi prijave na javni razpis za sofinanciranje projektov varovanja kulturne dediščine za obnovo kapelice namenila 4.448 EUR sredstev
- * ter Jerneju Žižku, ki je poskrbel in zagotovil sredstva za obnovo vhodnih vrat.

Kapelica stoji na križišču, kjer se stikata dve poti – stara pot, ki je nekoč vodila od Rovtarske cerkve proti Osredku in nova pot, ki popotnika pelje od Logatca proti Svetim Trem Kraljem.

Želim si, da bi ta kapelica postala kraj srečevanja med nami, ki potujemo vsak po svoji poti življenja, vsak s svojimi težavami in skrbmi, pa vendar še vedno, tako kot naši predniki, zaupamo v božjo pomoč in Marijino varstvo.